Sygn. akt **OS 10/25**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska**

Sędziowie: **r.pr. Katarzyna Stanik-Filipowska -** sprawozdawca
r.pr. Jerzy Piskorski

Protokolant: Agnieszka Kuchciak

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…) na postępowanie radcy prawnego (…) na skutek odwołania z dnia (…) r. (data wpływu) uzupełnionego pismem z dnia (…) r. (data wpływu) od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 3 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i 5 Kodeksu postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 46) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 499) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: Członkowie:

…….. ……. …..……

r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska r.pr. Katarzyna Stanik-Filipowska r.pr. Jerzy Piskorski

Sygn. akt **OS 10/25**

Uzasadnienie

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpoznał sprawę ze skargi p. (…)na postępowanie radcy prawnego (…) na skutek odwołania z dnia (…) r. (data wpływu) uzupełnionego pismem z dnia (…)r. (data wpływu) od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…), o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił, co następuje:

W dniu (…)r. do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga (pismo opatrzone tytułem: zawiadomienie) p. (…) (dalej „Skarżąca") na postępowanie radcy prawnego (…). Skarżąca w swojej skardze zarzuciła radcy prawnemu, że: 1) wykonywał czynności zawodowe niesumiennie oraz bez należytej staranności, dopuszczając się do przedawnienia roszczenia o zapłatę w wysokości nie mniejszej niż kilkaset tysięcy złotych, narażając tym samym na niepowetowaną szkodę spółkę (…)w likwidacji, którą reprezentował z umocowania likwidatora spółki r.pr. (…); 2) naruszył zasady etyki zawodowej poprzez dopuszczenie się udzielenia pomocy prawnej w sprawach przeciwko Skarżącej, podczas gdy wcześniej doradzał Skarżącej w zakresie związanym przedmiotowo z tymi sprawami, tym samym zaistniało realne ryzyko niewłaściwego wykorzystania informacji wcześniej od Skarżącej pozyskanych przeciwko Skarżącej, a tym samym działania w konflikcie interesów. Do skargi Skarżąca załączyła pozew o zapłatę kwoty (…)zł wniesiony dnia (…)r. do Sądu Okręgowego w (…) z powództwa Zarządcy Przymusowego (…)w imieniu własnym na rachunek (…)z siedzibą w (…) – zastępowanego przez radcę prawnego (…), pismo przygotowawcze powoda – odpowiedź na sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty z dnia (…)r. sygn. (…)wniesione dnia (…)r. oraz korespondencję mailową z okresu (…)r. – (…)r. pochodzącą od p. (…)– a skierowaną do radcy prawnego (…) na e-mail: (…), względnie do jego wiadomości, z czego maile: z dnia (…)r., dnia (…)r., oraz z (…)r. (data dzienna nie jest możliwa do odczytania) pochodzą od radcy prawnego (…) i skierowane są do Skarżącej.

Pismem z dnia (…) r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zobowiązała radcę prawnego do pisemnego ustosunkowania się do skargi. W tym zakresie pismem z dnia (…)r. (data wpływu (…)r.) radca prawny (…)złożył odpowiedź na skargę – wskazując, co do pierwszego zarzutu, że nie można mówić o żadnym przedawnieniu roszczenia w sprawie opisanej przez Skarżącą, bowiem cześć kwoty jest dochodzona w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w (…), pozostała część wierzytelności będzie dochodzona przed upływem okresu jej przedawnienia. Radca opisał historię tej sprawy i chronologię zdarzeń, podkreślając, że stanowi ona kontynuację powództwa o zapłatę toczącego się przed Sądem Okręgowym w (…) za sygn. (…)(I instancja – zakończona wyrokiem oddalającym powództwo (…)) i (…)(II instancja – zakończona

wyrokiem oddalającym apelację (…) jako podmiotu, który utracił legitymację czynną z uwagi na powołanie zarządcy przymusowego). Nadto wyjaśnił powody skierowania powództwa ograniczonego do kwoty (…) zł. Natomiast w odniesieniu do drugiego zarzutu – radca prawny zaprzeczył, żeby Skarżąca jako osoba fizyczna była jego klientką. Radca prawny podkreślał, że kontaktował się ze Skarżącą wyłącznie jako z reprezentantem spółki (…), występującym w poszczególnych okresach – w różnym charakterze: jako członka zarządu lub pełnomocnika zarządu o bardzo szerokim zakresie pełnomocnictwa, bądź jako z głównym księgowym lub menadżerem obiektu. Podkreślił nadto, że rozmowy ze Skarżącą dotyczyły wyłącznie spraw spółki (…), w tym przekazywano radcy prawnemu akta spraw sądowych spółki w toku, faktury, deklaracje podatkowe, bilanse etc. Skarżąca przekazywała radcy prawnemu także zwolnienia lekarskie, aby ten mógł usprawiedliwić jej niestawiennictwo na rozprawach. Skarżąca jako (…) spółki miała obowiązek przekazywania wszelkich żądanych przez kancelarię dokumentów spółki. Radca prawny podkreśla także, że nigdy do Skarżącej ani jej męża nie komentował działań zarządcy przymusowego spółki, w szczególności w zakresie transakcji związanej z nabyciem przez spółkę nieruchomości w (…) czy nie podejmował żadnych innych działań na rzecz Skarżącej czy jej męża. Radca prawny (…) załączył do odpowiedzi dokumenty, które mają wykazywać słuszność wskazanego przez niego stanowiska zawartego w odpowiedzi na skargę, powołując się także na dokumenty, które mogą zostać przedstawione w toku dalszych czynności podjętych przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego.

Postanowieniem z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…), Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie ze skargi p. (…), wskazując za podstawę z uwagi na brak popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. (brak popełnienia przewinienia dyscyplinarnego), uzasadniając w konkluzji, że w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie, w ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w zaistniałym stanie faktycznym nie można uznać, że zachowanie radcy prawnego wyczerpuje znamiona któregokolwiek z deliktów dyscyplinarnych wskazanych w skardze.

Na powyższe postanowienie Skarżąca wniosła dnia (…)r. (data wpływu) odwołanie, uzupełnione pismem z dnia (…)r. (data wpływu). W ramach ww. odwołania i pisma Skarżąca zarzuciła oparcie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozstrzygnięcia jedynie na wyjaśnieniach radcy prawnego bez zapoznania się z załączonym do skargi materiałem dowodowym, naruszenie wskazanych w odwołaniu przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik postępowania, jak i błędy w ustaleniach faktycznych stanowiące podstawę postanowienia, a mające istotny wpływ na wynik postępowania. Do odwołania dołączyła ponownie korespondencję mailową skierowaną do radcy prawnego, w ramach której dodane są jeszcze maile tzw. „ciągnione" z treścią korespondencji ze strony radcy prawnego (…) lub z kancelarii radcy prawnego do p. (…). Na rozprawie w dniu (…) r. zarówno Skarżąca, jak i jej pełnomocnik poparli skargę, podtrzymując sformułowane w niej i piśmie uzupełniającym zarzuty i wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i wszczęcie dochodzenia dyscyplinarnego przeciwko (…).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Po rozpatrzeniu odwołania i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie uznał, że zarzuty sformułowane w skardze, a odnoszące się do braku przeprowadzenia w sposób wyczerpujący czynności sprawdzających celem wyjaśnienia czy istnieje podstawa faktyczna wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie, zasługują na uwzględnienie.

Podstawą faktyczną wszczęcia dochodzenia w postępowaniu dyscyplinarnym jest niewątpliwie istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego. W tym zakresie wobec wpłynięcia skargi na postępowanie radcy prawnego (…), w pierwszej kolejności należało w sposób wyczerpujący przeprowadzić postępowanie sprawdzające.

Na wstępie należy podkreślić, że niniejsze orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wydane jest z uwagi na stwierdzenie istnienia przyczyn formalnych przemawiających za uchyleniem wydanego postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia i nie rozstrzyga materialno-prawnie samej skargi, innymi słowy orzeczenie ma jedynie na celu doprowadzić do takiego przeprowadzenia postępowania sprawdzającego w sprawie skargi na radcę prawnego, aby zbadane zostały okoliczności wskazane w skardze i załączonym do niej materiale, jak i zostało przeanalizowane czy nie zachodzą negatywne przesłanki procesowe, co do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego. Z akt sprawy nie wynika bowiem, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych przeprowadził czynności postępowania sprawdzającego w sposób wystarczający i wyczerpujący. Oparcie się jedynie (co wynika z uzasadnienia postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia oraz wyniku czynności sprawdzających zgromadzonych w aktach sprawy) na wyjaśnieniach udzielonych przez radcę prawnego (…) należy uznać za niewystarczające, bowiem nie zostało w ich toku wyjaśnione czy zachodzą podstawy do twierdzeń, iż doszło do przedawnienia co najmniej odsetek od roszczenia pieniężnego powołanego w skardze, na czym tak naprawdę miał polegać powoływany przez Skarżącą konflikt interesów, jak i jakiego konkretnie okresu dotyczą zarzucane przez Skarżącą radcy prawnemu (…) przewinienia.

Uwzględniając, iż nasuwają się powyższe pytania, Sąd Dyscyplinarny uznał, że czynności sprawdzające nie zostały przeprowadzone w niniejszej sprawie w sposób wyczerpujący, a zatem niepełna analiza istnienia podstawy faktycznej wszczęcia dochodzenia, skutkowała koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, z uwagi na zarzuty zawarte w skardze, powinien podjąć szereg czynności w celu ustalenia czy radca prawny (…) przy wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych, nie naruszył przepisów oraz zasad etyki zawodowej, które w świetle art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, mogłoby stanowić podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej, a zostały wobec niego sformułowane przez Skarżącą.

Stosownie bowiem do powołanego powyżej art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych „Radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie

swych obowiązków zawodowych", a ww. przepis należy stosować w związku z przepisami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Wątpliwości Sądu Dyscyplinarnego przywołane powyżej, winny zostać wzięte pod uwagę przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego. Zatem, przy ponownym rozpoznawaniu skargi, czynności sprawdzające powinny skupić się na zweryfikowaniu zaistnienia kolejno powoływanych w skardze faktów, w tym poprzez zobowiązanie Skarżącej do skonkretyzowania na czym miał polegać zarzucany radcy prawnemu (…) konflikt interesów, jak on się przejawił i jakiego okresu dotyczył, a także zobowiązanie radcę prawnego (…) do odniesienia się do kwestii dat w zakresie wskazywanego roszczenia, z uwzględnieniem kwestii terminów przedawnienia odsetek, jak i sytuacji dotyczących konfliktu interesów wskazywanych przez Skarżącą z uwzględnieniem także okresu i w zestawieniu z funkcjami pełnionymi przez p. (…) w tym czasie w spółce (…) obecnie w likwidacji. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien także, po uzyskaniu stanowisk stron, również samodzielnie przeanalizować treść korespondencji e-mail z punktu widzenia ewentualnego konfliktu interesów. Powyższe pozwoli na wyczerpującą ocenę czy istnieje podstawa faktyczna wszczęcia dochodzenia, w tym z punktu widzenia przesłanek formalnych, ocenianych również pod kątem art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, co w tej sprawie również jest istotne, uwzględniając daty wynikające z załączonych dokumentów do skargi i dalszych pism, jak i poczynione w ramach czynności sprawdzających ustaleniach. Uzupełnienie czynności sprawdzających pozwoli dopiero, zdaniem Sądu Dyscyplinarnego, na podjęcie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego decyzji o dalszych losach postępowania, w kontekście wszystkich zarzutów podniesionych przez Skarżącą, a przeanalizowanych w kontekście kwestii wskazanych powyżej.

Mając powyższe na względzie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak na wstępie.

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i nie przysługuje od niego prawo wniesienia odwołania - art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 426 1 k.p.k.

Przewodniczący: Członkowie:

…… ……. ……..……

r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska r.pr. Katarzyna Stanik-Filipowska r.pr. Jerzy Piskorski